

WayScience

1st International Scientific
and Practical Internet Conference

«Achievements of 21st Century
Scientific Community»

ISBN 978-617-8293-15-4

WayScience

1st International Scientific
and Practical Internet Conference

«Achievements of 21st Century
Scientific Community»

ISBN 978-617-8293-15-4

Editorial board of International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience»
(ISSN 2664-4819 (Online))

The editorial board of the Journal is not responsible for the content of the papers and may not share the author's opinion.

Achievements of 21st Century Scientific Community: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference, September 14-15, 2023. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 523 p.

ISBN 978-617-8293-15-4

1st International Scientific and Practical Internet Conference "Achievements of 21st Century Scientific Community" is devoted to the discussion of important achievements and discoveries made in various fields of science.

Topics:

- public administration sciences;
- philosophical sciences;
- economic sciences;
- historical sciences;
- legal sciences;
- agricultural sciences;
- geographic sciences;
- pedagogical sciences;
- psychological sciences;
- sociological sciences;
- political sciences;
- philological sciences;
- technical sciences;
- medical sciences;
- chemical sciences;
- biological sciences;
- physical and mathematical sciences;
- other professional sciences.

Dnipro, Ukraine – 2023

ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД ФОНІВ ЖИВЛЕННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

Шепель А.В.

к. с.-г. н., доцент кафедри землеробства
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Кропивницький

Соняшник є основною олійною культурою в Україні. Загальна площа посіву соняшнику в Україні становить 2,8-2,9 млн. га. Близько 70% посівної площі вирощується в Степу, а біля 30% - в Лісостеповій зоні [1, с. 51].

В багатьох літературних джерелах йдеться про вирощування соняшника на півдні України. Ця культура справді дуже потрібна й вигідна і південноукраїнський Степ – одна із зон найбільшого її поширення.

Із соняшникового насіння одержують високоякісну олію, яка використовується безпосередньо в їжу і в кулінарії, широко застосовується для виготовлення різних сортів маргарину, майонезу, овочевих і рибних консервів, кондитерських, хлібобулочних виробів. При переробці насіння на олію побічно отримують біля 35% шроту або жмиху. В шроті міститься 32-35% протеїну, 1% жиру (в жмихі – 5-7), біля 20% вуглеводів, 13-14% пектину, 3-3,5% фітіну (біологічно активна речовина), вітаміни групи В, фосфор, кальцій і інші цінні речовини. В протеїн соняшникового шроту входить більшість відомих амінокислот, при чому в сприятливому співвідношенні [2, с.26].

На підставі аналізу вище приведеного матеріалу можливо зробити висновок: дослідження з вивчення деяких питань агротехніки вирощування соняшника в умовах півдня України є актуальними. Тому об'єктом наших досліджень було обрано гібриди соняшника різних груп стиглості селекції Інституту рослинництва ім. Юр'єва (м. Харків). Метою роботи є визначення оптимальної норми внесення мінеральних добрив для гібридів соняшнику різних груп стиглості.

Формування врожаю та його якості перш за все визначається розмірами фотосинтетичного апарату, який в свою чергу залежить від генетичних особливостей вивчаємих гібридів та фонів живлення цих гібридів. Визначення площі листя гібридів соняшника дозволило встановити, що найбільшим розміром фотосинтетичного апарату характеризувались рослини соняшника гібриду Златсон починаючи з фази утворення кошика і до його досягання (таблиця 1.).

Таблиця 1. Площа листя* посівів соняшнику у досліді, тис. м²/га

2021 р.

Вивчаємі гібриди	Фони живлення		
	Без добрив	N ₂₀ P ₃₀	N ₄₀ P ₆₀
Славсон	12,2	15,6	17,2
Златсон	23,3	25,2	27,8

* - у фазу цвітіння

Так, в фазу цвітіння площа листя у гібрида Златсон була на 91,1% більша, ніж у гібрида Славсон і становила 23,3 тис. м²/га у варіанті без добрив. При внесенні добрив нормою N₂₀P₃₀ і N₄₀P₆₀ площа листя гібриду Златсон збільшувалась у порівнянні з Славсоном відповідно на 60 і 62%. При цьому, Славсон при фоні живлення N₂₀P₃₀ і N₄₀P₆₀ збільшував площу листя на 28% і 41,1% в порівнянні з неудобреним фоном, а при порівнянні подвійної з одинарною нормою внесених добрив площа листя також підвищилась на 11%. Площа листя гібриду Златсон у варіантах N₂₀P₃₀ і N₄₀P₆₀ збільшилась на 8,2 і 19,3% у порівнянні з

контролем, а одинарна ($N_{20}P_{30}$) – відповідно з подвійною – на 10,3%. По результатам наших спостережень за площею листової поверхні вивчаємих гібридів соняшника можливо зробити висновок: рослини гібрида Златсон мали площу листя більшу ніж гібрида Славсон в середньому на 10,4 тис. $m^2/га$.

Дані врожайності вивчаємих гібридів, а також прибавки або зниження її в залежності від вивчаємих факторів представлені в таблиці 2 свідчить, що найбільша урожайність насіння формувалися при вирощуванні гібрида Златсон – 2,15 т/га на фоні живлення $N_{40}P_{60}$. Це обумовлено як сприятливими погодними умовами цього року, так і особливостями гібриду. Значно менший урожай при аналогічних ґрунтово-кліматичних умовах сформував гібрид Славсон – урожайність його була 1,90 т/га, що на 0,25 т/га нижче за гібрид Златсон.

Таблиця 2. Врожайність гібридів соняшнику залежно від фонів живлення, т/га

2021 р.

Вивчаємі гібриди (фактор А)	Фони живлення (фактор В)		
	Без добрив	$N_{20}P_{30}$	$N_{40}P_{60}$
Славсон	1,45	1,62	1,90
Златсон	1,62	1,85	2,15

$НІР_{05, т/га}$: для фактору А – 0,10

для фактору В – 0,15

для взаємодії АВ - 0,16

Фони живлення гібридів соняшника по різному впливали на формування продуктивності культури. Так, урожайність гібриду Славсон при вивчаємих фонах живлення змінювалась від 1,45 до 1,9 т/га. При внесенні добрив нормою $N_{20}P_{30}$ і $N_{40}P_{60}$ прибавки врожаю склали, відповідно, 0,17 та 0,45 т/га у порівнянні з контрольним варіантом. Це свідчить, що при внесенні вивчаємих норм добрив не спостерігається варіант загибу по врожайності. Максимальний урожай насіння у досліді сформував гібрид Златсон – 2,15 т/га, отриманий при внесенні добрив нормою $N_{40}P_{60}$. В той же час, зменшення норм добрив до $N_{20}P_{30}$ зменшувало врожай насіння гібриду на 0,34 т/га, а у варіанті контролю був отриманий найменший врожай – 1,62 т/га.

Список літератури:

1. Біопрепарат нового покоління групи Хелафіт у технології вирощування гібридів соняшнику на Півдні України / О. Домарацький та ін. Таврійський науковий вісник. 2017. Вип. 98. С. 51–56.

2. Фітосанітарний стан та продуктивність гібридів соняшнику за різних рівнів біологізації технології вирощування/ Жуйков О.Г., Бурдюг О.О. Аграрні інновації. 2020. №3. С.26-32

Шевчук А.О. ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ЯК ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВУ	478
Шепель А.В. ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД ФОНІВ ЖИВЛЕННЯ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	480
Шепель І.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТООБИГУ ПРИ БУХГАЛТЕРСЬКІЙ КОМП'ЮТЕРНІЙ СИСТЕМІ	482
Шестопалова С.В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ТЕКСТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	486
Шишкань-Шишова К.О., Зінич О.В., Кушнарєва Н.М., Ковальчук А.В., Прибила О.В. РІВНІ МЕТАБОЛІТУ КИШКОВОГО МІКРОБІОМУ ТРИМЕТИЛАМІН-N-ОКСИДУ (ТМАО) - МАРКЕРА СЕРЦЕВО-СУДИННОГО РИЗИКУ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2-ГО ТИПУ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ СИНБІОТИКА АБО ІНКРЕТИНОТЕРАПІЇ	488
Шкурко І.С., Максимова Л.П. ВЕБ-ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ	491
Шкуткова О.В., Косигіна І.М. ДОСЛІДЖЕННЯ РЕОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ВОДОВУГІЛЬНИХ СУСПЕНЗІЙ НА ОСНОВІ ТВЕРДОЇ ФРАКЦІЇ ПРОДУКТУ ПІРОЛІЗУ АВТОШИН	494
Штепа А.С. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ СИСТЕМ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ І ПОВОЄННИЙ ПЕРІОДИ	497
Юдіна І.В. ВИСНОВОК СУДОВОГО ЕКСПЕРТА, СКЛАДЕНИЙ НА ЗАМОВЛЕННЯ УЧАСНИКА СПРАВИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	501
Ярмак Т.Л. ОСОБЛИВОСТІ ГНІЗДУВАННЯ ЛИСКИ (<i>FULICA ATRA L.</i>) ТА ФАКТОРИ ВИЖИВАННЯ ПТАШЕНЯТ	503
Ярошовець-Баранова К.А., Вдовиченко А.І. ПРИХОВАНА ЗАГРОЗА ВІД НЕОКУЛЬТУРЕНИХ БОЛІТ	506
Яручик В.П. РОЛЬ ПРОЗИ МИХАЙЛА ІВЧЕНКА В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ІМПРЕСІОНІЗМУ	510
Яцемирська А.І. НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕФЕКТИВНОСТІ БУДІВНИЦТВА	513